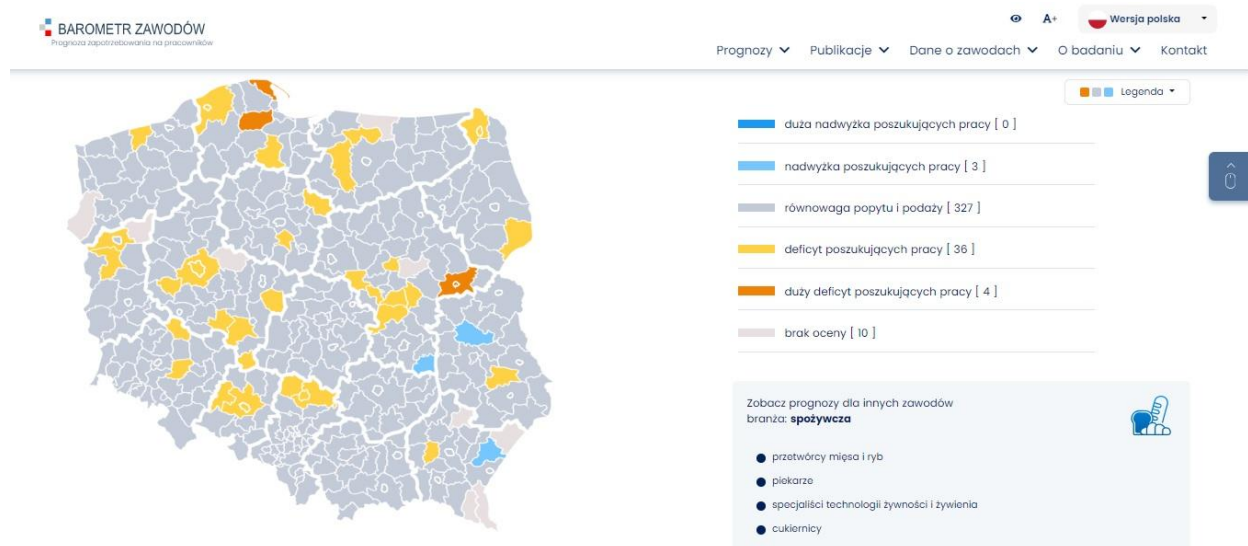

Kształcenie na kierunku Technologia żywności i żywienie człowieka a barometr zawodów

Program kształcenia na kierunku Technologia żywności i żywienie człowieka w Akademii Łomżyńskiej uwzględnia wymagania lokalnego rynku pracy i jest dostosowywany do zmieniających się potrzeb rynku. Kształcimy na dwóch stopniach: studia inżynierskie oraz magisterskie i w zależności od grupy absolwentów w barometrze zawodów znajdziemy zawody dla obu grup. Program uwzględnia przygotowanie zawodowe absolwentów kierunku Technologia żywności i żywienie człowieka z uwzględnieniem ustalonych kategorii zawodów w dyscyplinie Technologia żywności i żywienia. Oszacowanie zapotrzebowania na zawody w województwie podlaskim oraz w całej Polsce jest opracowane na podstawie analiz portalu barometrzawodow.pl.

Źródło: <https://barometrzawodow.pl/modul/prognozy-na-mapach-wyniki>

Nasi absolwenci mogą znaleźć zatrudnienie:

- w firmach, związanych z produkcją żywności i przetwórstwem rolno-spożywczym,
- w zakładach gastronomicznych funkcjonujących samodzielnie lub jako kuchnie centralne dla cateringu zamkniętego i otwartego, w hotelach i innych obiektach,
- jako wykwalifikowani pracownicy w zakresie przechowywania i kontroli jakości żywności,
- jako pracownicy komórek odpowiedzialnych za nadzór nad higieną i bezpieczeństwem żywności,
- jako konsultanci i/lub eksperci doradcy w zakresie produkcji surowców i ich przetwarzania zarówno w małych, średnich jak i dużych zakładach przemysłu spożywczego, czy zakładach żywienia zbiorowego,
- jako konsultanci i/lub eksperci w zakresie wartości odżywczej produktów spożywczych oraz w zakresie żywienia człowieka (indywidualnego lub w placówkach żywienia zamkniętego i otwartego).

Wykorzystując dane zawarte na portalu barometrzawodow.pl określono zawody deficytowe, uwzględniając zapotrzebowaniem na rynku pracy w województwie podlaskim, mazowieckim oraz warmińsko-mazurskim lub w poszczególnych powiatach w/w

województw. Taka analiza pokazuje kandydatom na studia oraz przyszłym absolwentom możliwości zatrudnienia po kierunku Technologia żywności i żywienie człowieka na lokalnym i ogólnopolskim rynku pracy.

Barometr zawodów definiuje grupy zawodów, z których dalszej analizie zostały poddane zawody, zgodne z profilem kształcenia studentów kierunku Technologia żywności i żywienie człowieka w Akademii Łomżyńskiej. W ramach branży spożywczej zdefiniowano następujące grupy zawodów:

- specjaliści technologii żywności i żywienia,
- pracownicy przetwórstwa spożywczego,
- pracownicy ds. jakości,
- nauczyciele przedmiotów zawodowych,
- nauczyciele praktycznej nauki zawodu,
- kierownicy ds. produkcji.

Zawody deficytowe w sektorze spożywczym

Barometr zawodów definiuje zestaw zawodów deficytowych, potrzebnych na rynku pracy. Jeśli chodzi o pracowników całej branży spożywczej oraz przetwórstwa spożywczego na skalę województw w całej Polsce nie wykazuje znacznych niedoborów zawodów z branży technologicznej (co może być związane z metodologią badań portalu barometrzawodów.pl). Barometr zawodów związanych z technologią żywności i żywieniem człowieka przedstawia głównie prace dla absolwentów technikum (np. technik żywienia i usług gastronomicznych) lub szkół zawodowych (kucharz, piekarz, cukiernik). Nie do końca wskazuje realne zapotrzebowanie rynku. Często oferty pracy i zapotrzebowanie na danego specjalistę nie jest publikowane i analizowane przez portal barometrzawodów.pl. Wiele ofert pracy zamieszczanych jest na portalach internetowych firm branży spożywczej czy wysyłanych do szkół/uczelni.

Specjaliści technologii żywności i żywienia

W przypadku grupy zawodów związanych z technologią żywności i żywienia, do których możemy zaliczyć między innymi zawody takie jak:

- inżynier technologii żywności,
- dietetyk i specjalista do spraw żywienia,
- dietetyk i żywieniowiec.

Według portalu barometrzawodów.pl w 2024 roku w powiatach województwa podlaskiego (kolneńskim czy wysokomazowieckim) występuje nadwyżka edukacyjna w zawodzie oraz brak chęci w pracy zawodzie ze względu na trudne warunki pracy oraz zmienność. Biorąc pod uwagę ostatnie 3 lata (2021-2023) to największa nadwyżka została odnotowana w 2022 roku i dotyczyła połowy powiatów województwa podlaskiego.

Rok wcześniej w 2023 roku w powiecie łomżyńskim zdiagnozowano, że kandydaci nie spełniają wymagań pracodawców, nie posiadają odpowiednich kwalifikacji i doświadczenia zawodowego. W województwie warmińsko-mazurskim w 2022 roku, m.in. w powiecie elbląskim, giżyckim oraz mrągowskim zarejestrowano osoby bezrobotne w grupie

technik technologii żywności oraz dietetyk. Z kolei w województwie mazowieckim w 2022 roku, jedynie w powiecie sochaczewskim odnotowano zapotrzebowanie na kandydatów do pracy w zakładach przetwórczych.

Wg portalu barometrzaswobodow.pl wielu absolwentów podejmuje samo zatrudnienie, szczególnie jako dietetycy.

Pracownicy przetwórstwa spożywczego

Grupa zawodów pracownicy przetwórstwa spożywczego obejmuje m.in. zawody takie jak:

- operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni,
- robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych,
- przetwórcza owoców i warzyw,
- pozostali robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych,
- robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich.

Zapotrzebowanie na pracowników przetwórstwa spożywczego przez ostatnie 3 lata dotyczy pojedynczych powiatów województwa podlaskiego (m.in. suwalski, augustowski, bielski, hajnowski). Mamy tam deficyt pracowników przetwórstwa (szczególnie przetwórstwa mięsa) oraz kandydatów do pracy, głównie w nowo otwierających się zakładach sektora spożywczego. Niestety kandydatom często nie odpowiadają warunki pracy. Jako kolejny powód trudności w zatrudnieniu osób młodych jest nieatrakcyjność pracy oraz zmiana w sposobie myślenia u młodego pokolenia Y, Z. W to miejsce często przyjmowani są cudzoziemcy m.in. pochodzenia ukraińskiego, którzy stanowią konkurencję dla polskich specjalistów i chętnie podejmują pracy nawet za niższe stawki.

W grupie pracowników przetwórstwa spożywczego największe zapotrzebowanie jest w województwie mazowieckim. Brakuje tam operatorów maszyn i linii produkcyjnych (np. w przetwórstwie drobiu) oraz kandydatów na to stanowisko pracy. Biorąc pod uwagę całe województwo to największe zapotrzebowanie było w 2023 roku w powiecie siedleckim.

Pracownicy ds. jakości

Do specjalistów związanych jakością żywności zaliczamy zawody:

- specjalista kontroli jakości,
- towaroznawca,
- kontroler higieny mięsa,
- weterynaryjny kontroler sanitarny,
- inspektor sanitarny,
- rzeczoznawca jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

Zawody związane z kontrolą jakości w branży spożywczej nie są analizowane na portalu barometrzaswobodow.pl. Każdy z tych zawodów jest stale poszukiwany ze względu na potrzebę uzupełniania zatrudnienia np. jest to z przechodzeniem pracowników na emeryturę czy zmianę miejsca zatrudnienia. W związku z tym stale poszukiwane są nowe osoby na w/w stanowiskach, a informacje o zapotrzebowaniu na kandydata do pracy znajdują się np. na stronach internetowych instytucji rządowej kontroli żywności. Wymagane jest przy tym doświadczenie i odpowiednie kierunkowe wykształcenie.

Nauczyciele przedmiotów zawodowych oraz praktycznej nauki zawodu

W grupie zawodów związanych z pracą w technikum technologii żywności i żywienia oraz technikum żywienia i usług gastronomicznych możemy wymienić między innymi zawody takie jak:

- nauczyciele kształcenia zawodowego,
- nauczyciel praktycznej nauki zawodu.

W związku z występowaniem na terenie województwa podlaskiego oraz województw ościennych wielu szkół branżowych niezbędne jest kształcenie przyszłej kadry dydaktycznej.

Wg danych analizowane na portalu barometr.zawodow.pl stale brakuje wykwalifikowanej kadry dydaktycznej w całym województwie podlaskim i województwach sąsiadujących.

Demotywią kandydatów warunki pracy, czyli niskie zarobki oraz obciążenie psychiczne. Kolejnym powodem niechęci do podjęcia pracy jako nauczyciel zawodu jest długa ścieżka awansu oraz brak chęci doksztalcania się w zawodzie.

Kierownicy ds. produkcji

Kierownicy do spraw produkcji są szeroką definicją grupy zawodów, szczególnie dla absolwentów studiów II stopnia, obejmujących zawody:

- kierownik do spraw kontroli jakości,
- kierownik produkcji w przemyśle,
- kierownik małego przedsiębiorstwa w przemyśle przetwórczym,
- pozostali kierownicy do spraw produkcji przemysłowej.

Branża spożywcza stale wymaga kompetentnych osób, którzy znajdują pracę na kierowniczych stanowiskach, szczególnie w województwie podlaskim, które posiada wiele zakładów przetwórczych. Kandydaci mogą znaleźć zatrudnienie w przemyśle mleczarskim, owocowo-warzywnym czy mięsny. Wymagane są jednak wysokie kompetencje i wykształcenie kierunkowe. Akademia Łomżyńska kształci na studiach II stopnia Technologii żywności i żywienia człowieka, które doskonale wpisują się w to zapotrzebowanie. Często swoje kompetencje podnoszą inżynierowie technologii żywności i żywienia, co umożliwia im awans w branży spożywczej, w której na co dzień pracują.

Według portalu barometr.zawodow.pl brakuje kandydatom dodatkowo kompetencji miękkich wymaganych do pełnienia funkcji kierowniczych.

Generalnie w tych zawodach jest równowaga, pojedyncze osoby poszukują pracy, co może wynikać w fakcie, że wypełnianie luk na tych stanowiskach następuje automatycznie, czyli dany pracownik z firmy awansuje podnosząc swoje kompetencje i nie zamieszczone są informacje dotyczące deficytów w tych zawodach.

Program studiów na kierunku Technologia żywności i żywienie człowieka

Program studiów kierunku Technologia żywności i żywienie człowieka w Akademii Łomżyńskiej jest programem, który podlega ciągłym zmianom i ewolucji, inspirowanych wymaganiami sektora spożywczego, wpływem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych (rekomendacje PKA), oraz analizą zapotrzebowania na zawody, prezentowaną między innymi przez portale takie jak barometr zawodów, czy dane z urzędów pracy.